

NEJROZBĚRNĚJŠÍ A NEJLEPŠÍ ČESKÝ TÝDENÍK NA ZEMĚ ANI V ČASOPISNÍM SVĚTĚ

POKROK ZÁPADA

BEST ADVERTISING MEDIUM IN THE GREAT NORTHWEST

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICĚ.

ZALOŽEN R. 1892. ČÍSLO 43.

OMAHA, NEBRASKA, DNE 27. KVĚTNA 1914.

ČÍSLO 45.

Vyjednávání jenom zvolna pokračuje.

Největším kamenem úrazu jest urovnání pozemkových poměrů v Mexiku. — Villav vítězný postup k sídelnímu městu. — Huertův pád jest prý blízky.

Ve středu velevyslanec tří jihomexických republik, na jejichž podnět svolána konference do Niagara Falls, Ont., a plomocenici Spojených Států a vlády Huertovy konali svoji první schůzi, na které však výměněny byly pouhé formality. Bratislavský velevyslanec DeGama, jenž bude řídit jednání v konferencích, proslovil řeč, vyjádřiv pevnou naději ve zdar jednání a soudece Lamar odpověděl jménem Spojených Států a plomoceník Rabasa jménem Huertovy vlády. Téhož dne došla do Niagara Falls depeše z Města Mexika, v které diktátor Huerta popřel jako by byl splnomocněn své zástupce k podání jeho resignace.

Celý minulý týden stráven byl většinou předporadami, které tři skupiny delegátů konaly buď jednotlivě neb společně rokovali o otázkách, jež měly by se státí předmětem jednání.

Když vzata na přetřes pozemková otázka mexická, zdálo se, že bude kamenem úrazu, avšak po učinění ústupků ze strany mexických i amerických zástupců našla se střední cesta pro další jednání. Mexičtí delegáti tvrdili, že za stávajících poměrů v Mexiku bylo by to pouze marným časem mluvit o dělení velikých statků ve prospěch nevědomé a zahálčivé třídy postrádající energie i přítílivosti a šetrnosti, aby mohla mít trvalého dobra z takového lidu milného plánu. Konečně zaujali to stanovisko, že celá ta pozemková otázka nespadá v rámec vyjednávání a přináležejí k řešení jedině legislativnímu tělesu v Mexiku. Delegáti zastupující Spojené Státy usilovali, že tento problem musí být rozlučen, má-li býti učiněn konec nešťastným revolucím v Mexiku.

Nyní, po vzájemných ústupcích, lze bezpečně předpověděti, že celá ta záležitost bude urovnána. Mexičtí delegáti chystají obšírné prohlášení, v němž vysvětlí své náhledy o pozemkové otázce a nepochybně vydají je ztřta.

Villovy další vítězné boje.

Gen. Francisco Villa porazil federální hotovost 5,000 mužů v Paredonu, dle zprávy, jež byla zaslána minulý úterý pozdě večer do El Paso, Tex., Isadore F. Fabalon, úřadujícím ministrem zahraničních záležitostí v Carranzově kabinetě. Federálové utrpěli prvý velikou ztrátu na zabíjených a raněných a dva federální generálové byli mezi zabíjenými. Dále sdělovala depeše, že Villa zajal 800 mužů nepřátelského vojska, ukofistil několik strojových děl, 600,000 patronů a velké množství vojenských zásob. Také v San Luis Potosí konstitucionalisté porazili předvoj federální a zmocnili se důležitých posíe.

Ve středu došla do Juarezu zpráva, že po bitvě u Paredonu porazili konstitucionalisté generála Ozorna, jiného generála, jehož jméno nebylo zjištěno a dvařicet členů štábu dalšího generála, spolu s několika civilními úředníky. Toto jest nejlepších důkaz, s jakou krutou bezohledností na obou stranách se bojuje.

Federální posádka v Saltillu, vidouce marnost odporu, vyklidila ono město a uchýlila se do San Luis Potosí, avšak jest pochybno, že tam se na dlouho udrží. V blízkosti tohoto města jsou povstalečtí generálové Torres a Gutierrez se snažou hotovosti.

Queretaro, hlavní město státu téhož jména, bude nepochybně dějištěm příští velké bitvy, která rozhodne osud Huertův a jeho vlády. Queretaro leží jižně od San Luis Potosí a jest klíčem do Města Mexika ze severu. Konstitucionalisté tvrdí, že nežli Villa dostane se k sídelnímu městu re-

publiky, bude mít 100,000 vojáků.

Dávají Huertovi jenom týden.

Gen. Blanquet, ministr války, otevřeně se protiví Huertovi a diktátor se tomu podrobuje, kdežto většina obchodních domů ve Městě Mexiku jest zabarikádována. Tyto zprávy poslali eizinci do Vera Cruze v pondělí a zároveň sdělili, že Huerta nevydrží ani týden.

K roztržce mezi Huertou a Blanquetem došlo při objevení spiknutí proti diktátorovi v sobotu. Vztekem mimo sebe, Huerta spěchal do Belemské trestnice, kde 100 politických vězňů se nalézalo a nařídil jejich popravu. Za Huertou pospíšil si do trestnice ministr války, vyvolal Huertu ven a nařídil navrácení trestanců do jich cel. "Musíte přestat se zabíjením vašich domnělých nepřátel, cheete-li, a bych stál při vás v této krisi," Blanquet pravil diktátorovi.

K velkému překvapení vězeňských úředníků, Huerta se bez reptání podrobil Blanquetovu rozkazu a pak se odebral do jednoho ze svých oblíbených hostinců.

Konsul Silliman ve Městě Mexiku.

Mistokonsul John R. Silliman, jenž zatčen byl v Saltillu a o jehož život projevovaly byly obavy, přijel v pátek do Města Mexika, provázen britickým místokonsulem McMillanem. Poněvadž po vážnou chorobu nemohl dále cestovati, ubytoval se na braslavském vyslanectví.

Část válečného loďstva bude odvolána.

Ve středu oznámeno z odboru námořnictva ve Washingtoně, že čtyři bitevní lodi, pět torpédových ničitelů a jedna uhelná loď budou odvolány z vod mexických. Jako příjma udáno, že nutno na nich provést některé opravy, — ježto byly po mnoho měsíců v neustálé službě a mimo to ve světle posledních událostí není třeba děle vydržovati tak silnou námořní hotovost ve vodách mexických.

ZPRÁVA Z BURWELL, NEBR.

(Naše sdělení.)

Dne 22. května 1914.

— Neznáme dne ani hodiny, aniž způsob svého skončení a pokračování, že nešťastí nechodí po horách, ale že napadá lidi, zvláště něho netušící, osvědčilo se v následujícím případě v plné své šíři. Nemohu tudíž opomenouti tímto sdělit s Vámi tuto srdečnou zprávu, tak jak roznesly ji hned po události elektrické dráhy po naší celé, jinak klidné osadě české. — Událost tato hlásá, jak krutou ranou osudu postižena byla rodina chvalně známého a váženého starého osadníka p. Fr. Krahulíka od Ord. — K večeru, dne 20. května, potáho se slunko tmavými mraky a vše nasvědčovalo tomu, že co nevidět dostaví se vydatný dešť. Pilní rolníci, zaměstnaní na polích, vypřáhli potahy ze strojů a spěchali, by včas dostali se pod střechu. Tož i synové pana Krahulíka ujeli z pole před deštěm. Konec právě uvázali a sami postavili se ve dveřích stáje a pozorovali počáteční nastávajícího deště. V tom oslňující blesk zapálil stáj a v následující okamžiku zarahotila mocná rána a dílo skázy bylo dovršeno tím, že zabito bylo 5 koní a dva mladí nadějní mládci. Třetí jevil ještě známky života, nicméně po chvíli vydechl i tento naposled. Pohřeb nešťastných bytostí dle doslechu, odbyván bude v pondělí na český národní hřbitov v Geranium. — Celé okolí

sympathisuje s ubohými nešťastnými rodiči. Necht příjmu tito i moji upřímnou a nelíbenou soustrast a kéž čas zahojí jejich zjeřábí rány, jakých jim nelibostný osud odejmoutím-drahých jim bytostí způsobil. — Váš s úctou Frank Mašín.

ZPRÁVY Z BRUNO, NEBR.

— V neděli, 24. května, v 11:30 hod. dopoledne, pozemskou pouť svoji dokončil vážený starý zdejší osadník pan Jakub Kríž, v úctyhodném věku 78 let a několik měsíců. Pan Kríž poslední čas churavěl a vzdor tomu, že se mu dostalo všemožné nejlepší péče lékařské a nejnejnějšího ošetření domácích, přece nepodařilo se jej déle při životě zachovati. Vysoký věk nejvíce tomu zabraňoval. — Pan Kríž do Ameriky přijel v roce 1871 a zde v Nebrascě v okolí Linwood domovinu si zabil. Odechoval osm zdárných synů, již všichni jsou již ženatí a vesměs v dobrých poměrech a jednu deuru, provdanou za p. Vác. Blatného, majitele největšího v okolí obvodu hospodářských strojů. Mimo tyto odchodu milného dědečka žef asi 60 vnuků. Pohřeb odbyván se večer, v úterý, na Národní hřbitov v Linwood.

— V úterý, 26. května, mládeňec svůj stav za manželský zaměnil mladý pan Janák, syn známého krajana p. Ant. Janáka, pojmv za manželku slečnu Chludkovou. Šťastné snoubence růžovými pouty manželskými spojil v p. F. Žalud v chrámu sv. Antonína. Novomanžele provází moje blahopřání.

— Zdejší měští osadníci odbyvali velkou schůzi, na které rokováno bylo o důstojném oslavení dne 4. července. Vše se odbylo velmi hladce, tak že letošní sv. důlžba bude oslaven mnohem okázaleji, nežli kdykoliv před tím. V brzkou uhlídáte velké plakáty. S přátelským pozdravem znamenám se v úctě V. B., dopisovatel.

ZPRÁVY Z COMSTOCK, NEB., A OKOLÍ.

Dne 23. května 1914.

— Ve středu večer (20. t. m.), kdy celá krajina se těšila vydatnému dešti, byla rodina Franka Krahulíka, bydlícího asi 9 mil na sev.-východ od Comstock, postižena jedním z nejhorších nešťastí, jaké rodinu jen postihnou-ti může. Za bouře s deštěm spojené sjel blesk do mástale pana Krahulíka, rázem ukončil život třech nadějných hochů — 11, 13 a 15 roků starí, z nich nejstarší právě jen krátký čas co se navrátil z obchodní školy v St. Paul, kterou s dobrým prospěchem prošel. Pan Krahulík vrátil se ten večer s jedním z hochů z města, kam dováží pšenici. Hoši, ošetřivé koně, poddali se důvěrnému hovoru. Když dešť přikvapil, vyčkávali zmlíněné deště, než by se do obydli vrátili, ale blesk rázem vše ukončil. Při zachraňování zabíjených hochů zbytkem domáček, jakož i dostavivší se po nocí sousedů, nezbylo času na zachraňování koní z rychle plavoucí mástale a tak mimo zásoby sena, kornu, ovsa, postrojů atd. uhořeli čtyři koně a pátý k nepotřebě zohaven. Kdežto čtyři, z nich jeden byl uvolněn p. Krahulíkem, sami vyvázli z dosahu ohně. Ztráta majetku, jenž byl částečně pojištěn, zde ovšem ani dosti málo nepadá na váhu, proti nenahraditelné ztrátě nadějných dětí a případ tento rozrušil v největší míře celé okolí a není člověka, který by nechtěl nejlhubší soustrast s rodinou Krahulíkovou. — Pohřeb zahynulých dle poslední zprávy se měl odbyvati v pondělí v 9 hodin ráno z domu smutku na občanský hřbitov v Ord, za řízení členů a úředníků řádu Slavín ZČML.

— Ve středu u. t. večer v noci spadlo 1.17 palec deště a dnes (v sobotu) do rána dalších 0.45 palců. Vyhlička na velmi dobrou

úrodu nebyla nikdy lepší a je skutečně radostí projeti se více mil středem bující úrody zkvěta-jící krajinou.

— Manželka pana Matouše Šlosara, bydlícího sev.-vých. od Comstock, je velmi vážně nemocna již asi po 6 týdnů, trpíc ledvinovou nemocí. Dozvídáme se, že lékaři se netají vážností případu, ale je dosti známo též, jak i tito se tak často mýlí a proto neztřejeme naději. Přejeme upřímně rodině Šlosarové, by se paní opět uzdravila.

— Právě se dostavil do mé úřadovny pan Jos. Kosmata, oznamuje ztrátu učiněnou bleskem na dnešek v noci na jeho sýpce. Blesk svezl se po špičce střechy a sjel k zemi po tráměch, z nichž jich více jakož i prken roztřátil.

— Dále vidím, že pan Karel Bouda skládá kůži z dobytčete, které mu blesk zabil nepochybně minulou středu. Pan Bouda má ale pojištění na dobytek a proto si z toho mnoho nedělá, ač ztratil každý rok již po tři roky.

— Ztrátě na majetku snadno dá se předejiti pojištěním, jež stojí jen málo více než 4 centy měsíčně na \$100.00, když se pojišťujete vždy na 5 roků a proto není to právě nejlepší hospodářství býti bez pojištění. Zvláště proto, že nášeho pojišťujícího jednatel nemalo to těší, může-li toto sprostředkovati. Jen přijďte a seznáte, jak ochotně vše zařídím a to u nejspolehlivějších společností.

— Nepsal jsem mnoho zpráv letos a proto snad se mnozí domnívají, že již neberu předplatné na "Pokrok" a "Venkov". To mu není ale tak — ale naopak, potřebujem mnohem jevt více předplatitelů nových i starých. Proto když jste v Comstock, navštívte mne.

V. Křikáček, jednatel.

ZPRÁVY Z KIMBALL, S. D.

— Po delším čase přicházím opět s několika řádky, tak abyste si po případě nemysleli, že jsme zde snad již docela uschli. Přítomně máme dosti vláhy — misty více a misty zase méně. Za poslední bouře blesk zapálil na farmě, asi 3 1/2 míle jižně odtud vzdálené, obydlený stavení, které až do základů shořelo. Farmář, nájemník, se svojí ženou a dítětem s největším úsilím a tolika polonazí se zachránili.

Dne 4. května na jedné farmě, 6 mil severně od města, šel farmář, též nájemce, spát a manželka jeho malé dítě uožila do kočárku. Když však ráno se probudili, shledali, že dítě jejich jest mrtvé. Co smrt jeho zavinilo, není posud známo, ačkoli panuje domněnka, že se snad lahvi na kojení zadusilo.

Předplatné na Pokrok si obnovili: Pp. Jos. C. Kučera a F. Chmela, což bylo s díky přijato a jest přáním, by hojně krajanů je uštědňovalo. Já všem mláďád vyhovím.

Agenti u kupei na pozemky mostem se jen hemží. Přítště nebudu tak dlouho se zprávami odkládat a jakmile se něco přihodí, ihned Vám zprávu o tom zašlu. S pozdravem na všechny čtenáře a redakci Jednatel.

ZPRÁVY Z RAVENNA, NEBR.

— Minulou sobotu odpoledne vážná nehoda potkala zde krajanů pp. Franka Helebranta st., Fr. Helebranta ml. a Ant. Hájka, ze t. p. Helebranta st. Jmenovani krajané jeli na jednom voze s nimi vezli se ještě jini dva mladci. Potah řídil mladý Helebrant, který se svým otcem sešel na kosičku, kdežto ostatní za nimi stáli ve voze. Pojednou však tu se přibral automobil, jehož koně se uklíli a tryskem po ulici jeli se ubáněti, při čemž jednomu z koní přetřhlo se udidlo, takže mladý Helebrant, který vřel moči pokoušel se koně udržet, ztratil nad potahem kontrolu. Blížce residencie p. Krazina koně vběhli do stříhy, asi 2 stopy hluboké

Prudkým nárazem oba Helebrantové vyhozeni byli mezi poděšené koně, jimž vlečení byli přes ulici a tam s vozem plnou silou narazili na telefonní sloup, při čemž ostatní byli též vyhozeni aneb kutáleli se ve voze. Při tomto nešťastí nejvážnějších zranění utrpěli pp. Helebrant st. a Hájek, kdežto druhí odnesli si nějaké boule a odřeniny. Vážné zranění dopraveni byli ihned do residenice p. Helebranta st., kdež jim okamžitě lékařská pomoc poskytnuta. Co toto píši, zraněným daří se již pokukud lépe a mají naději na brzké uzdravení, ovšem že ještě nějaký čas si poleží. Všichni však mohou děkovat, že jako záchrakem nehoda ta neměla pro ně vážnějšího zakončení. Přeji všem brzké a úplné uzdravení.

— Do rodiny manželů p. J. Kostečky v minulém týdnu přibyla hezounká deuruška, která i s maminkou jest nyní zdráva, kdežto šťastný tatík samou radostí, že totiž má již párek, jen se rozplývá. Gratulujeme!

— Na výlet z Ravenny do Crete, Neb., a okolí na návštěvu četných svých přátel minulý týden vyjeli si pp. Ant. Baner, Fr. Benčík a pisatel těchto řádků v automobilu p. Franka Beránka, který káru sám řídil. V pátek jsme se opět šťastně zpět navrátili. O stavu úrody v krajinách, kudy jsme jeli a jaké časy jsme u našich známých měli, napíši příště.

— V min. týdnu v městě našem za obchodem del pan Jos. K. Sinkule, známý cestující jednatel víny a lahodnými likéry. — V úctě Jednatel.

Z Omaha, Neb.

— V sobotu odpoledne nedbale obléčený běloch vlákal v River-veje parku do husté stromy porostlého místa 6-letou Elizabeth Ehlersovou, deurušku W. A. Ehlerse, 702 Bancroft ul., kde na ní hnusného útoku se dopustil a po zvřečném činu do neznáma uprel. Když potom malé děvče z místa činu ven se vypotácelo, tu malé děti, s nimiž si dřívě hrálo, tak její vzveřím se polekaly, že s křikem domů ku svým rodičům se roztékly. — V několika minutách dostavilo se přes 20 policistů, kteří úsilovně pátrání po lidské bestii zahájili. Ačkoli celé okolí důkladně prohledali, přece úsilí jejich s nezdarem se setkalo. — Děvece bylo do jeho domova dopraveno a lékařská pomoc přivolána. Stav dívky nezbuzuje siice obavy, za to však možná zdesnění bude mít na ni trvalý účinek.

— William Feller, 1119 Georgia ave., který byl 19. května na 27. a Leavenworth ul., při motoreklykové nehodě nebezpečně poraněn, zemřel v sobotu odpoledne. Ten samý den kolem 6:30 hod. večer v Merey nemocnici zemřela 5-letá Elizabeth Lidgett Mayne, kterou Mrs. George McDonald svým automobilem přejela. Nešťastí ovšem událo se v pátek odp. ve Fairmont parku, kde dívky ze školy na Oak ul. výlet odbyvaly. Děvece během hry vběhlo přímo před volně pohybující se automobilem a nežli tento mohl být zastaven, kolo přes hlavu mu přejelo. Lékaři, hned jak byli přivoláni, vyjádřili se, že není žádná naděje na jeho zachránění. Když malá Elizabeth byla asi 3 týdny stará, tu její otec v Clearmont, Wyo., v září 1908, při hrdinném pokusu zachrániti život chlapec, který tehdy s mostu spadl do potoka, sám o život přišel. Ovdovělá matka její teprve nedávno za Mayne-a se provdala.

— Vážení manželé p. Karla a Kateriny Killianovi, kteří ve středu u. t. na výlet do staré vlasti se odebrali, potěšení byli zajisté velice při překvapení, které na počest jejich v neděli, 17. května, členkyne spolku sv. Luduily, jakož i jini četní známí a přátelé uspořádali, neboť nikdy ani zdaleka nepomyslili, že by tak velko-

mu přátelství a lásce se těšili. — Shromáždění bylo přímo obrovské a všichni velmi příjemně se pobavili. — Manželé Killianovi v sobotu sedali v New Yorku na loď "America," která doveze je do Hamburku. V Cechách ovšem navštíví Prahu, hlavně ale spěchat budou do Kánie, kraj Plzně, kde paní Killianové posud rodiče a ostatní sourozenci žijí. Dále zajedou do Plzně, kde zase navštíví příbuzenstvo p. Killiana. Mimo to navštíví Vídeň a až do Terstu zajedou se podívat. Na svém výletě zdrží se asi 2 1/2 měsíce. Naším přátelům přejeme hojně zábavy a opětný šťastný návrat do Omahy.

— V sobotu v noci byla na železničních tratích, na 2. a Pine ul., nalezena blondice Mrs. Mary Sheanová, 82 roků stará a v čis. 1145 sev. 19. ul. bydlící. Byla dopravena na pol. stanici, odkudž později příbuzní domů si ji odvezli. Dle stařenina vyjádření Sheanová odešla do nedalekého grocerního obchodu a cestou se ztratila.

— Pěknou taneční zábavu v Sokolovně na 13. a Martha ul., pořádá v sobotu večer, 6. června 1914, Yatesova četa, setniny D. 1. pluku, tábora "Nebrasská Lípa," čis. 183 WOV. Pořádající výbor vše obstará tak, že všichni příznivci co nejvíce se pobaví. Výborná hudba bude účinkovati a vstupné stanoveny jest na pouhých 25c, takže zajisté každý této příležitosti použije a do Sokolovny se dostaví.

— Vzdělávací klub Mládeže, kterýž byl před Šboru Zástupců České Svob. Školy založen, pro první své vystoupení před širší veřejnost, rozhodl se uspořádati pěkné divadlo pod názvem "Honza v zakletém zámku" a sice v neděli, 7. června 1914, v Sokolovně. Neří pohyby, že česká naše veřejnost plně ocení snahu naší mládeže, která vytkla si za cíl co možno nejvíce v české naší řeči se vzdělávati, a že v počtu nejhojnějším k divadlu tomu do Sokolovny se dostaví. Divadlo řídí p. učitel a všichni účinkující pěkně úlohy své se učí, takže možno očekávati, že divadlo bude pěkně provedeno. V meziaktí i po divadle bude účinkovati výborná hudba a o veškeré pohodlí a občerstvení jest též dobře postaráno.

— Mayor James C. Dahlman obdržel od své deery, paní Austin Collettové, přítomně v San Domingo usídlené, hůl, která jest zhotovena z kusu mahagonového dřeva, vzatého z nejstaršího kostela na západní polokouli.

— Ralph Cohn, 12-letý synek Rabbí a Mrs. Frederick Cohnových, utrpěl v pátek večer bolestná zranění, když byl na 16. a Leavenworth ul., automobilem, náležejícím jistému Alexandrovi, ze 43. a Hamilton ul., k zemi povalen a přejet. Chlapec nalézal se na cestě ku svému domovu z mlčové hry a v zmíněném místě měl z káry na jinou přeseadat. Alexander v té chvíli jel s automobilem jižním směrem po 16. ul. a na Leavenworth na západ se otočil a v tom již chlapec k zemi srazil a, nežli mohl zastavit, jej přejel. — Šťastnou náhodou žádná z kol chlapec nezahřlo, vzdor tomu však byl ostrými hranami nízko visícího enginu na hlavě a těle pohmožděn a mimo to mu pravá noha zle rozedrána.

— J. A. Moore, zámožný renčář z Battle Creek, Neb., o němž kolovala zpráva, že přišel k ztracení, byl již nalezen a sice v Mercy nemocnici v Council Bluffs, kde jeho deera v ošetřování se nalázá. — Krátec potom, když Moore min. středu odvázel ze svého domova dvě káry dobytka do south-omahského trhu, syn jeho se v potocí utopil a od té doby otec jeho nemohl býti nikde nalezen. Dobytek v South Omaze sice v pořádku obdržel, Moore však se neukázal a proto v různých místech bylo o jeho zmaolení úřadům oznámeno. Veškeré pátrání po něm bylo bezvýsledné, až konečně v pátek v noci ve známé nemocnici se objevil.